

KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 132.

Dodatek tygodniowy do Nr. 2445 z dnia 19 marca 1928.

POGADANKA.

Lwów, 18 marca.

Kwestja kobieca jest dziś niezwykle skomplikowanym problemem.

Mimo zdobytego według litery prawa równouprawnienia z mężczyznami, kobiety pracujące napotyka na swej drodze przeszkody, często nie do zwalczania. A obok tej trudnej walki o egzystencję, jako drugi, niemniej trudny do rozwiązania problem, wysuwa się ich pragnienie do życia, według praw swojej natury i swojego serca.

Interesujące refleksje na ten temat wypowiada obecnie w jednym z pism francuskich znana autorka Klaudja Dazil, która obok swej twórczości literackiej, pracuje nadto w zawodzie aptekarskim. Z uwagami temi, naświetlającymi w interesujący sposób nastroje, panujące obecnie w świecie kobiecym, pozwolę sobie w ogólnym zarysie zaznaczyć Was Mile Panie.

Mimo wywalczenia sobie równouprawnienia — powiada Klaudja Dazil — nie możemy powiedzieć, abyśmy, kobiety dzisiejsze, czuły się dumnymi triumfatorkami. Przeciwnie, zalewa nas jakoby jakaś ciężka fala pesymizmu.

I zaprawdę, wiele z nas pyta dziś z powątpiewaniem, czy nie próżny był ten nasz wielki poryw do niezawisłości i samostnej pracy, czy nie trzeba nam będzie wrócić do stosunków dawniejszych?

Kobieta w pracy samodzielnej, w każdej dziedzinie, jest spychana przez mężczyznę. Czy to w adwokatstwie, czy w medycynie i farmacji, czy jako autorka. Kobieta twórczość trudno znajduje nakładców, a już co do teatrów, to te dla autorek dramatycznych są niemal zupełnie nieprzystępne.

Jedynie tylko w handlu i na skromnych posadach administracyjnych utrzymują się kobiety jako tako, przyczem można stwierdzić, że jedna dziedzina stała się niemal wyłączną domeną kobiety, — domeną tą, jest maszyna do pisania.

Dobre i to zapewne dla potrzebujących pracy kobiet, ale jako zdobycz społeczna, to przecież za mało.

Taki rezultat wielkiej walki o równouprawnienie daje wiele do myślenia, a jeśli kobiety zaczynają rozmyślać, to zazwyczaj popadają w zwątpienie, które się objawia

na zewnątrz skargami i narzekaniami na mężczyzn.

A jednak trzeba, aby kobiety raz wreszcie zrozumiały, że prawdziwym ich wrogiem nie jest mężczyzna, ale.. one same.

Przedewszystkiem zanadto bezkrytycznie przyjmuje się, że rządy światem muszą spoczywać w ręku mężczyzn, jako tak niezłomne prawo przyrody, jak na przykład prawo grawitacji i tym podobnie.

Zupełnie zapominamy o tem, że istniały w historycznej przeszłości cywilizacje, oparte na matryarchacie, że nawet obecnie jeszcze w niektórych krajach ta hegemonja kobiet się utrzymuje i z dobrym rezultatem dla danego społeczeństwa.

Ale my kobiety, mamy za mało wiary w siebie i za mało świadomości naszych sił.

Nazwane słabą płcią, wierzymy w tą słabość, podczas kiedy przeciwnie, gdybyśmy się zastanowiły same nad sobą, przyszyłybyśmy do przekonania, że mimo mniejszej niż u mężczyzny siły fizycznej, posiadamy w rzeczywistości znacznie większe od niego zasoby energii.

Kobieta jest naprawdę niewyczerpanym źródłem energii, jakoby rezerwoarem sił głębokich i niezrównanych. — Ale — na szczęście dla mężczyzny, ma ona tę wspólną cechę z wszechświatem, pojętym według teorii Pascala, że tak jak wszechświat, nie jest ona świadoma swych sił — a jeśli się ich nawet domyśla, to nie umie ich wykorzystać.

Dlatego jest to niedorzeczne, mieć pretensje do mężczyzny. Jego rola samca jest znacznie łatwiejsza. Biorąc rzecz z ogólnego stanowiska, mężczyzna spełnia wszystkie funkcje, jak dobrze idący zegarek.

Życie kobiety natomiast, jest znacznie więcej skomplikowane. — Pomyślmy tylko o jej zadaniach, jako żony, jako matki i gospodyni domu.

Dla podolania tym zadaniom, musi ona być wyposażona w nieprzebrane zasoby energii, wytrwałości i zdolności przystosowania.

I te zasoby, tkwiące w jej naturze, predestynują ją do zwycięstwa w spółzawodnictwie z mężczyzną.

I możemy stwierdzić, że tam, gdzie chodzi o walkę w pojedynkę, tam gdzie ona, będąc zaangażowana uczuciowo w najwyż-

szem napięciu woli do zwycięstwa, czyni świadomie, czy podświadomie użytek z energii tkwiących w niej potencjalnie, kobieta najczęściej wychodzi zwycięsko. (Mądrość narodów ujęła tę prawdę w przysłowiu: Ce pie la femme veut, Dieu le veut. — Czego chce kobieta, tego chce Bóg).

Ale triumfarka w pojedynku, nie jest nią niemal nigdy, jeśli chodzi o walną, zbiorową batalję.

I nie może być inaczej; bowiem solidarność jest pojęciem zupełnie obcym charakterowi kobiecemu, zwłaszcza jeśli ma się ona przejawiać w stosunku do swego własnego rodzaju. Wzajemna pomoc, zwarte współdziałanie kobiet we wspólnej akcji, jest tylko pustym frazesem. Każda z kobiet w zasadzie jest gotowa w każdej chwili iść w tyraljerkę dla zdobycia indywidualnego zwycięstwa. A już jeżeli spotka się sam na sam z przedstawicielem przeciwnego rodzaju, to już niemal napewno, zamiast przeciągnąć go do swojego obozu, składa przed nim broń i idzie za nim z oczyma pełnemi wdzięczności, jako dobrowolna niewolnica.

Z dziedziny mody.

Moda dla dzieci i podlotków

Lwów, 18 marca.

Dalecy dziś jesteśmy od tego, aby dzieciom narzucać niewolniczo strój osób dorosłych w miniaturze. Dziecko powinno być tak ubrane, aby w tem ubraniu mógł się wyrazić należycie wdzięk wieku dziecięcego. Ale pod pewnemi względami jednak obecna moda dziecięca wychodzi z tych samych założeń, co moda dla dorosłych, prowadząc jednakże wskazanie do jeszcze dalej idących konsekwencji.

Tak w modzie dla dorosłych, jak i dla dzieci jednym z najważniejszych wskaźników jest hygiena i celowość. Te dwie zasady połączone z estetyką składają się na nowoczesne kreacje tego kunsztu, który z coraz to większą słusnością może być nazwany sztuką krawiecką.

Niema już dziś matek, któreby dla marnej próżności chciały kreować dziecko czy podlotka niewygodnemi, wymuszonymi strojami. Nie chcemy dziś, aby dziecko było wystrojone lalką, nie chcemy też wyrabiać w niem zawczasu drobiazgowości i próżności. Powinno ono wiedzieć, że poza strojem istnieją inne rzeczy bardziej godne zainteresowania.

I jest to pewnikiem, że mężczyzna nigdy niemal nie zdradzi interesów swojego rodzaju. Kobieta zaś, jeśli w sercu jej zalił choćby najmniejszy płomyk miłości, zdradzi świat cały, zdradzi samą siebie, byle tylko „On“ był zadowolony. I słusznie powiada Balzac:

One nie kochają miłości, ale nie wolnictwo: tę rozkosz poddaństwa.

I to, że każda z kobiet, nawet z tych walczących w pierwszych szeregach, w skrytości serca tęskni do takiego życia, jakie wiodły nasze prababki, między półkami z bielizną i konfiturami, podczas gdy pan i mąż prowadził barkę życia i ponosił za nią odpowiedzialność, to jest powodem głównym naszych klęsk.

Po tych wywodach, którym zapewne nie można odmówić słuszności, p. Claude Dazil dochodzi do wniosku, że dla zwycięstwa sprawy kobiecej potrzebna jest w pierwszym rzędzie przebudowa mentalności kobiety, wyzbycie się tych atawistycznych nałogów, które w nas wszczepiły wieki niewolnictwa.

J. P.

Ale ta rozumna zasada w wychowaniu, bynajmniej nie wymaga, aby rozumna matka zaniebdywała powierzchowność swego dziecka, ubierała je byle jako. Ona wie, że takie postępowanie mogłoby raczej odnieść skutek wprost przeciwny — mogłoby rzucić posiew próżności na grunt jeszcze podatniejszy, na grunt niezadowolnienia i rozgoryczenia. Dziecko, zwłaszcza dziewczynka, widząca matkę wystrojoną, a samo pozbawione ubrań zadowolających jego poczucie estetyczne, może się czuć pokrzywdzone, zazdrości starszym lub innym dzieciom ładnie i starannie ubranym.

Już dla tego samego powinno się poświęcać ubraniu dziecka wiele staranności. Ale poza tem czysty, wytworny ubiór ma i inne zbawienne zalety wychowawcze. Przyzwyczajają do porządku, dbałości, wyrabia samopoczucie i wytworza okołu dziecka atmosferę kulturalną. Tylko dla osiągnięcia tego celu nie należy go wysuwać na pierwszy plan, ale traktować jako jeden z naturalnych elementów życia.

Moda dziecięca, trzymając się zasadniczo linii jak największej prostoty, wysubtelnia się jednak coraz bar-

dziej. Szczególniej teraz z wiosną ubrania maszej młodzi są prawdziwymi arcydziełkami smaku i wdzięku.

Suto marszczone zaznaczające się w obfitem sfalowaniu na dolnym ob-

Jumperowa sukienka dla podlotka. Pastelowo niebieska kasha z białym jedwabiem i białym haftem.

Praktyczna sukienka granatowa z plisowaną spodniczką i białym garniturem.

Sukienka wieczorowa z ponsowej tafty z falbankami.

wodzie, przybrane wążkami riuszkami lub wstążeczkami, haftowane kolorowo, przewijane wstążeczkami, stanowią śliczną namę dla naturalnego wdzięku dziecka.

Jednostajne kombinacje dla chłopczyka czteroletniego.

A nie tylko wierzchnia sukienka, ale i bielizna dziecka winna mieć te same cechy wytwornej elegancji. Materiał, z jakiego jest ona zrobiona, odpowiada naturalnie stopniowi zamożności rodzi-

Przy rozmaitych niedomogach naturalna woda gorzka „Franciszka Józefa“ działa przyjemnie i znacznie zmniejsza te dolegliwości, często nieraz mała ilość działa już pewnie. Prace lekarzy ginekologów jednogłośnie stwierdzają łagodne działanie wody „Franciszka Józefa“, która nadaje się do delikatnego ustroju kobiecego. Żądać w aptekach. 1691

ców. Dziś już w domach zamożnych crepe de chine'a nie jest rzadkością na bieliznę dziecięcą, tak samo jak dla dorosłych. Ale rzecz prosta, że tu wskaźnikiem powinien być rozsądek, bo nie byłoby na miejscu przyzwyczajając dziecko do zbyt wygórowanych wynogów.

Jednak bez względu na materiał wykonanie powinno być w całym tego słowa znaczeniu nienagannie.

Do sukienek kolorowych z lekkich materiałów robi się kombinacje z tego samego koloru tak jak dla dorosłych, bo nieładnie wygląda, jeśli z pod porzytej sukienki nienaganną linję ją, choćby najładniejsza bielizna.

Natomiast do wszelkiego koloru kombinacji daje się do przyrzymywania wąskie szelczki z crepe georgette koloru cielistego, co dobywa z pod przejrzystej sukienki nienaganną linję torsu

Dwie praktyczne i eleganckie sukienki dla podlotków.

Sukienka wiosenna podlotka odznacza się prostotą i praktycznością kroju i wykonania. Jumper jest formą, która również dobrze odpowiada podlotkom jak i dzieciom.

Niemniej trzeba zauważyć, że i sukienka jednostajna ma pewne poważne zalety. Lepiej leży, nie obciąża się tak jak jumper i z tego powodu szczególnie dla młodszych dziewczątek jako sukienka szkolna godna jest zalecenia. Starszym dziewczętom zaś nadaje szykowniejszy wygląd.

Jako sukienki wizytowe lub wieczorowe wszelkiego rodzaju kreacje stylowe, z falbankami, riuszkami itp. są dla młodocianego wieku bardzo widocznym strojem.

Zawsze tylko i wszędzie w obronie młodocianych należy unikać przesady i pretensjonalności i trzymać się w granicach wytwornej prostoty.

Nina.

higienu i pielęgnowania urody.

Jakie mogą być powody otyłości?

Lwów, 18 marca.

Kultura ciała i upodobania sportowe współczesnego społeczeństwa spowodowały niemalże zainteresowanie się kwestją otyłości. Odłuszczenie jest dziś hasłem nader popularnym i abstrahując od przesadnej manji chudości, ma ono swoje uzasadnienie nie tylko ze względu na kosmetykę, ale ze względu na zdrowie organizmu.

Jest dziś bowiem rzeczą powszechnie wiadomą, że gromadzenie się tłuszczów, nawet w wypadkach, gdzie nie dochodzi on do patologicznych rozmiarów, nie jest jednak dla zdrowia korzystne.

Z tego względu osoby skłonne do korpulencji, nie powinny tego objawu lekceważyć, lecz przeciwnie poddać się odpowiedniemu badaniu lekarskiemu celem stwierdzenia powodów tego stanu rzeczy.

Bo zanim przedsięwzięcie się jakieś środki zaradcze, należy zbadać przyczyny tycia, które mogą być bardzo rozmaite; skłwi ona na zewnątrz nas, lub też w nas samych.

Jeśli chodzi o przyczyny zewnętrzne, to można powiedzieć, że przybieranie na tuszy dowodzi dysproporcji między rubryką dochodów i wydatków organizmu.

Tu jednak trzeba rozróżnić, czy otyłość spowodowana jest przyjmowaniem pokarmów w większej ilości ponad potrzebą, czy też tłuszcz nagromadza się mimo, iż spożywanie pokarmów jest normalne, a nawet poniżej normalnej miary.

Te wpływy zewnętrzne dają się ująć w dwie formy: albo organizm trawi normalnie a tylko otrzymuje za wiele pokarmu, który magazynuje się pod formą tłuszczu, albo też przy normalnym pożywieniu trawi za lentwo.

Jest jasne, że w obu powyższej wymie nionych wypadkach kuracja odłuszczejaca nie natrafia na zbytne trudno-

ści. Jeśli powodem tycia jest za intensywne odżywianie się, wystarczy odpowiednia dieta i przyjmowanie mniejszej ilości pokarmów i unikanie tych, które wpływają na otyłość, to jest maki i cukru. Jeśli powodem jest leniwe trawienie, to pobudza się działalność organizmu przez ruch, sporty itp. Zazwyczaj zresztą stosuje się oba te środki razem.

Znacznie bardziej skomplikowaną jest sprawa, jeśli ma się do czynienia z drugą formą tego objawu, to jest jeśli powodem otyłości jest wadliwa przemiana materji, jakoteż nieprawidłowe funkcjonowanie systemu gruczołów wewnętrznych. W tych wypadkach, gdy ani dieta, ani stosowanie gimnastyki i sportów nie prowadzi do celu, laik zadawała się orzeczeniem, że to już jest widocznie naturalna inklinacja do tycia.

Nowoczesna medycyna natomiast nie zadawała się takim postawieniem kwestji, ale raczej uważa, że tu właśnie należy jak najenergiczniej dotrzeć źródła otyłości. Ostatnie zdobycze medycyny w zakresie czynności gruczołów wewnętrznych ułatwiają to zadanie.

Co prawda już z oznak zewnętrznych można zdobyć wytyczne, które gruczoły działają nieprawidłowo; mianowicie rozstrzygającym jest tu, w którym miejscu tłuszcz się przedewszystkiem gromadzi. Niemniej i tu zachodzą najczęściej komplikacje tak, że dokładną i pewną diagnozę można postawić tylko na podstawie chemicznych badań, przyczem najbardziej miarodajną okazuje się tzw. próba Krogha! Według wyniku badań tym aparatem, można stwierdzić niedomaganie funkcji poszczególnych gruczołów i za pomocą specjalnego preparatu funkcje te uzupełnić.

Alta

20 e rizmu i op lenizne usuwa kren.

PIEGI

PRECIOSA

PERFECTION

Sprzedają p erwszorzędne sk ady apt czne i per.umerje.